

Dosarul nr. 2r-291/23

2-16085006-01-2r-05072023

Instanța de fond: Judecătoria Anenii Noi – M. Chiperi

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Iurie Munteanu, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ruslana Pesternicov și Artur Pesternicov împotriva lui Iurie Munteanu privind încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul depus de către Iurie Munteanu, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău,

constată:

La 04 noiembrie 2016, Ruslana Pesternicov și Artur Pesternicov au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Munteanu privind încasarea prejudiciului material în mărime de 3 400 euro, dobânda de întârziere în mărime de 527,87 euro și

Prin hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoria Anenii Noi, s-a admis integral acțiunea, s-a încasat de la Iurie Munteanu, în beneficiul Ruslanei Pesternicov și lui Artur Pesternicov, prejudiciul în mărime de 3 400 euro, dobânda de întârziere în mărime de 527,87 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 8 669 lei (f.d. 61,63-65).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 martie 2017 avocatul Vladimir Buga, reprezentant din oficiu a lui Iurie Munteanu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 24 martie 2017, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d.67).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, s-a restituit apelul declarat de avocatul Vladimir Buga, în interesele lui Iurie Munteanu, ca fiind depus de o persoană care nu are drept de a depune apel (f.d.82-84).

La 28 noiembrie 2022, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 24 martie 2017, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare (f.d.94-99).

Prin încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen apelul declarat de avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, nu s-a dat curs apelului, s-a comunicat apelantului că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 6 501,75 lei și că i se acordă un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art.369 alin.(1) din Codul de procedură civilă (f.d.115-117).

La 15 mai 2023 prin intermediul poștei electronice, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului pentru achitarea taxei de stat până la data de 20 mai 2023, în legătură cu faptul că apelantul se află peste hotarele țării (f.d.120).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2023, s-a admis cererea avocatului Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, s-a prelungit până la 20 mai 2023 inclusiv, termenul acordat apelantului, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6 501,75 lei (f.d. 121-122)

La 19 mai 2023 avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat (f.d. 124-127).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 iunie 2023 a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel expuse în încheierea din 01 martie 2023, totodată a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat să restituie avocatului Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, taxa de stat în mărime de 6 501,75 lei, achitată conform banului fiscal nr. 10217 din 19 mai 2023 (f.d. 128-131).

La 15 iunie 2023 avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 133-134)

În motivarea recursului avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, a indicat că instanța de apel se contrazice, ori instanța de apel a reținut că până la 15 mai 2023 apelantul urma să prezinte apelul motivat, dar în același timp a indicat că la 16 mai 2023 a acceptat cererea apelantului de prelungire a termenului de înlăturare a neajunsurilor. Astfel, odată ce instanța de apel a admis cererea privind acordarea unui termen suplimentar, la 15 mai 2023 acest termen nu era expirat.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 07 iunie 2023 și expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 12 iunie 2023 (f.d.132).

Recursul depus de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, prin intermediul oficiului poștal la 15 iunie 2023, este în termen.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că prin hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, s-a încasat de la Iurie Munteanu, în beneficiul Ruslanei Pesternicov și lui Artur Pesternicov, prejudiciul în mărime de 3 400 euro, dobânda de întârziere în mărime de 527,87 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 8 669 lei (f.d. 61,63-65).

La 28 noiembrie 2022, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 24 martie 2017, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, cu remiterea cauzei la rejudicare (f.d.94-99).

În conformitate cu art. 116, alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform art. 368, alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Chișinău, constatând temeinicia cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, a repus în termen apelul declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, totodată, stabilind că apelul nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 din Codul de procedură civilă și anume nu este motivat și este depus fără plata taxei de stat, prin încheierea din 01 martie 2023 nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6 501,75 lei, stabilindu-i un termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii pentru lichidarea neajunsurilor menționate (f.d.115-117).

La 15 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Dorian Pîcălău a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului pentru achitarea taxei de stat până la data de 20 mai 2023, în legătură cu faptul că apelantul se află peste hotarele țării (f.d.120).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2023, s-a admis cererea avocatului Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, s-a prelungit până la 20 mai 2023 inclusiv, termenul acordat apelantului pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6 501,75 lei (f.d. 121-122).

La 19 mai 2023 avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău, apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat (f.d. 124-127).

Curtea de Apel Chișinău, stabilind că apelantul nu a depus apelul motivat în termenul indicat prin încheierea din data de 01 martie 2023, în baza art. 369, alin. (1),

lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit apelul declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu (f.d. 166-170).

Avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu, prin recursul înaintat a criticat soluția instanței de apel, menționând că termenul indicat în încheierea instanței de apel din 01 martie 2023 nu a expirat la 15 mai 2023, or prin încheierea din 16 mai 2023 acest termen a fost prelungit.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin prisma art. 113 din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs subliniază că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

La caz, se atestă că instanța de apel, prin încheierea din data de 01 martie 2023 nu a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Iurie Munteanu și i-a acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului.

Instanța de apel, la 05 mai 2023, a expediat copia încheierii din 01 martie 2023 la adresa electronică a avocatului Dorian Pîcălău și anume dorian_76@mail.ru (f.d. 120). La caz, se atestă că adresa electronică dorian_76@mail.ru este gestionată de către avocatul Dorian Pîcălău, ori aceasta este indicată în mandatul avocațional și prin intermediul acestei adrese poștale avocatul a depus cerere privind prelungirea termenului de procedură pentru plata taxei de stat.

Prin urmare, termenul de înlăturare a neajunsurilor indicate prin încheierea instanței de apel din 01 martie 2023 a început a curge din ziua imediat următoare recepționării încheierii și anume 06 mai 2023 și a expirat la 15 mai 2023.

Avocatul Dorian Pîcălău, la 15 mai 2023, ora 09:56, prin intermediul poștei electronice, a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului pentru achitarea taxei de stat, până la 20 mai 2023. Cererea a fost admisă integral de către Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 mai 2023, potrivit căreia s-a prelungit până la 20 mai 2023 termenul pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6 501,75 lei (f.d. 121-122).

Din analiza cererii depuse de avocatul Dorian Pîcălău și a încheierii din 16 mai 2023 a instanței de apel, rezultă că reprezentantul apelantului a solicitat, iar instanța de judecată a admis solicitarea privind prelungirea termenului pentru achitarea taxei de stat.

În aceste circumstanțe instanța de recurs reține că prin încheierea din 16 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a prelungit termenul doar pentru prezentarea taxei de stat.

Pentru prezentarea apelului motivat termenul nu a fost prelungit, respectiv acesta a expirat la 15 mai 2023.

Argumentul avocatului Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Iurie Munteanu, precum că a fost prelungit termenul pentru înlăturarea tuturilor neajunsurilor, este considerat de către Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție eronat, ori instanța de apel a indicat expres că se prelungește termenul pentru prezentarea taxei de stat.

Astfel, avocatul Dorian Pîcălău, nesolicitând prelungirea termenului pentru prezentarea apelului motivat urma să se conformeze încheierii instanței de apel și se prezinte apelul motivat în termenul indicat prin încheierea din 01 martie 2023, iar dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat prin încheierea din 16 mai 2023.

Contrar celor relatate avocatul Dorian Pîcălău a prezentat, atât apelul motivat cât și dovada de plată a taxei de stat la data de 19 mai 2023.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel precum că apelantul nu s-a conformat încheierii din data de 01 martie 2023 și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit, motiv pentru care se va respinge ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că încheierea contestată este contradictorie. Or, instanța de apel nu este în drept să accepte spre examinare un apel depus peste termenul stabilit de instanța de judecată, deoarece nu s-a solicitat repunerea în termenul de înaintare a acestuia.

Instanța de recurs menționează că avocatul Dorian Pîcălău, recepționând încheierea instanței de apel din data de 01 martie 2023 și cunoscând despre necesitatea prezentării apelului motivat, nu a depus diligență și nu s-a conformat indicațiilor date de instanța de apel de a lichida neajunsurile și de a depune apelul motivat în termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii.

Conform prevederilor art. 75, alin. (4) din Codul de procedură civilă culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții, prin urmare neîndeplinirea de către avocatul Dorian Pîcălău a indicațiilor instanței de apel se echivalează cu neînlăturarea de către Iurie Munteanu a neajunsurilor cererii de apel stabilite prin încheierea din data de 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs reamintește recurentului despre caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, ori atât Iurie Munteanu, cât și avocatul Dorian Pîcălău urmau să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în încheierea din data de 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău și să prezinte în termenul indicat apelul motivat. Nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurentului în anularea încheierii contestate, cât timp nu a indicat ce a împiedicat să înlătore neajunsurile cererii de apel în termenul acordat.

La caz, apelantul, cunoscând despre încheierea instanței de apel din data de 01 martie 2023 prin care nu s-a dat curs apelului și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a indicațiilor instanței de apel, care i-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit căroro participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din data de 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Iurie Munteanu, reprezentat de avocatul Dorian Pîcălău.

Se menține încheierea din data de 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ruslana Pesternicov și Artur Pesternicov împotriva lui Iurie Munteanu privind încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă